

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

מר אמיר אלשטיין

יו"ר הוועד המנהל

מר יוחנן פלסנר

נשיא

מר ברנרד מרכוס

יו"ר בינלאומי

פרופ' גרהרד קספר

יו"ר המועצה הבינלאומית

ד"ר ג'ורג' שולץ

יו"ר של כבוד

חברי הוועד המנהל

אלוף [מיל'] אורנה ברביבאי
מר חן ליכטנשטיין
גב' מזל מועלם
מר סלי מרידור
מר אבינועם נאור
עו"ד אבי פישר
מר אביעד פרידמן
ד"ר מיכל צור
מר יוסי קוצ'יק
מר עימאד תלחמי

המועצה הבינלאומית

השופטת רוזלי סילברמן אבליה, קנדה
מר אליזבט אברמס, ארה"ב
ד"ר מרטיין אינדיק, ארה"ב
גב' אן אפלבוואם, ארה"ב
פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה
השופטת דורית ביניש, ישראל
השופט סטיבן ברייר, ארה"ב
ד"ר איימי גוטמן, ארה"ב
ד"ר ג'וזף ג'ופה, גרמניה
השופטת דליה דורנר, ישראל
פרופ' רונלד דניאלס, ארה"ב
השגריר צ'ארלס היל, ארה"ב
פרופ' משה הלברטל, ישראל
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
פרופ' רוברט מנוקין, ארה"ב
פרופ' כריסטוף מרקשיס, גרמניה
השופט אברהם סופר, ארה"ב
מר ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' ארווין קוטלר, קנדה
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלו, ישראל
השופט מאיר שמגר, ישראל

סגני נשיא

ד"ר ישי [ג'סי] פרס, אסטרטגיה
פרופ' מרדכי קרמניצר, מחקר
פרופ' יודיה צ' שטרן, מחקר

עמיתים בכירים

אלוף [מיל'] עמיתו אילון
פרופ' חנוך דגן
פרופ' תמר הרמן
פרופ' עמיתו כהן
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' גדעון רהט
פרופ' יובל שני
פרופ' איתן ששינסקי

מייסד ונשיא לשעבר

ד"ר אריק ברמון

03 ינואר 2018

ט"ז טבת תשע"ח

לכבוד

ח"כ איתן כבל, יו"ר וועדת הכלכלה של הכנסת
ח"כ יואב קיש, יו"ר וועדת הכנסת של הכנסת
חברי הכנסת חברי הוועדות
מכובדי,

**הנדון: הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) תיקון – אסדרת הערוצים הייעודיים,
הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס' ...), התשע"ז-2017**

עקרון המשילות והצורך לפתור בעיות במהירות הוא צורך חשוב, אך נדרשת בהקשרים אלה גם מקצועיות המתבטאת בדיונים רציניים ומעמיקים. יודגש: אין מדובר בסוגיות חדשות, או בכאלה שלא נצפו בעבר. לטעמי, דווקא בעת הזאת הדיונים המהירים יגרמו נזק גדול יותר בטווח הארוך משום שאינם עוסקים בסוגיות המהותיות, כפי שאפרט בהמשך.

חוות הדעת כוללת שתי הערות כלליות הנוגעות להצעת החוק, ולאחר מכן התייחסות קונקרטית לחלק מסעיפיה.

אשמח לעמוד לרשותכם בכל הבהרה או עזרה.

בברכה חמה,

ד"ר תהילה שורץ אלטשולר

ראשת התוכנית לרפורמות במדיה, המכון הישראלי לדמוקרטיה

1. הצעת החוק מבטאת כשל מוסדי ופגיעה בעצמאות מוסדות הרגולציה משום שהיא למעשה מהווה forum shopping - ניסיון מהיר להעביר את הערוצים הייעודיים מסמכותה של רשות רגולטורית אחת (מועצת הכבלים) – לאחרת (הרשות השנייה), וזאת ללא כל הצדקה רגולטורית או מבנית, למעט רצון להתמודד באופן נקודתי עם חוסר שביעות הרצון של שחקן כזה או אחר בשוק מהחלטות רגולטוריות ורצון מצד גורמים פוליטיים לתת לו גיבוי.

מה שנדרש בעת הזאת הוא :

(א) פעולה אינטנסיבית ומהירה לאיחוד רשויות הרגולציה (הרשות השנייה ומועצת הכבלים) לגוף אחד, עצמאי וחזק
(ב) עבודת נמלים להאחדת הכללים הרגולטוריים של גופים אלה
(ג) הסתכלות רוחב כלכלית נכונה על כלל השוק, זה הנמצא היום תחת אסדרה וזה שאיננו מאוסדר – כפי שכבר הציעו וועדת שכטר, וועדת פילבר ומומחים שונים.

במהלך המוצע בהצעת חוק זו לא יפתור אף אחד מהנושאים המהותיים, אלא משאיר את כל הכישלונות הרגולטוריים של העבר – חוסר האחידות, היעדר תפיסה כלכלית כללית של השוק, ואסדרה של חלק מהשחקנים בלבד – על כנם, מה שרק יגרום להחרפתם.

יתרה מזאת, מטרת גופי הרגולציה על השידורים, כפי שהוקמו בחוק הרשות השנייה ובחוק התקשורת – בתוך הממשלה (כמו מועצת הכבלים) ומחוץ לה (כמו הרשות השנייה) – היא לקבל החלטות באופן מקצועי ועצמאי ככל שניתן. זאת בשל ההבנה שנדרשת מומחיות מקצועית כדי להתמודד עם סוגיות מורכבות, וכן בשל החשש מניגוד עניינים של שר בממשלה שעה שהוא מבקש לאסדר את מבקריו – גופי התקשורת.

גופי רגולציה עצמאיים הם שלוחיו של הציבור, ובעיקר – שלוחים שלכם, חברי הכנסת. באמצעות המוסדות הרגולטוריים אתם יכולים לפקח על המתרחש בשוק השידורים ולמנוע השחתה שלו. באמצעות חקיקה אתם יכולים לשנות את המשטר הרגולטורי שאותו אמורים, בתורם, גופי הרגולציה לממש. התייחסות קונקרטיית לערוץ מסוים ופוליטיזציה של המוסדות הרגולטוריים, תיטול דווקא מכם, חברי הכנסת, את היכולות האלה. העיקרון של עצמאות מוסדות רגולציית התקשורת

הוא עיקרון שיש לו חשיבות בכל המדינות הדמוקרטיות והוא גם חלק ממחויבויותיה של מדינת ישראל עם הצטרפותה ל OECD.

מה שאנו רואים במהלך החקיקתי שלפנינו – הן בתפיסה המגולמת בחוק והן בהתבטאויות התקשורתיות סביבה – הוא ההיפך הגמור מזה. אבקש להביע את מחאתי בנוגע להתייחסות שר התקשורת, מר איוב קרא, כלפי המועצה לשידורי כבלים ולוויין והעומדת בראשה, ד"ר יפעת בן חי שגב. ככל שאני סבורה שהדבר מוצדק, אינני חוסכת את שבט הביקורת שלי גם מהחלטותיה של המועצה לשידורי כבלים ולוויין. אבל, תפיסת שר התקשורת, המתבטאת בדבריו, כאילו הוא שולט במועצה, מחליט על דעת עצמו מתי יתחשב בהחלטותיה ומתי לא יתחשב, ומתי ובאיזה הליך יבחר להדיח את העומדת בראשה, היא תפיסה המנוגדת לחוק התקשורת וגם לתרבות הרגולטורית התקינה והראויה במדינת ישראל. זלזול שר התקשורת בחשיבות עצמאותו של הגוף הרגולטורי – הוא חוסר הבנה שורשי של תפקידו, כוחו, ובעיקר של מגבלותיהם. כניעה להסדר המוצע בהצעת החוק ולמהירות ולחיפזון של הליך החקיקה, יעקרו את היכולת לבצע רגולציה עתידית גם אם תהיה הגונה, כנה ומאוזנת.

2. המלצות וועדת פילבר אינן תורה מסיני, ואף רחוק מכך

התפיסה לפיה יש להתייחס אל המלצות דו"ח וועדת פילבר, שעליהן מבוססת הצעת החוק, כאל המלצות שיש לאמץ, היא תפיסה שגויה ולא אחראית. אכן, דו"ח פילבר כולל כמה רעיונות נכונים, כגון חיזוק כוחם של הערוצים העצמאיים מול הפלטפורמות של יס והוט, הטיפול בנושא עמלות היתר בשוק הפרסום (שלא בא זכרו בהצעת החוק שלפנינו וגם לא בהצעת חוק ההסדרים), והסדרת נושא התוכן השיווקי (שאליו אתייחס בהמשך).

אבל, דו"ח וועדת פילבר הוא

(א) דו"ח לקוי בתפיסותיו העקרוניות

(ב) מבטא עצלות רגולטורית שבאה לידי ביטוי בכך שאף שתפקיד הוועדה היה "להציע תיקוני חקיקה להסדרת הרגולציה על שוק השידורים והתוכן" – כלומר להתמקד בהמלצות קונקרטיות לשינויי חקיקה, לא נעשתה בה עבודה, עקרונית, ביצירת הסדרים שלמים אלא הוועדה העבירה הלאה את האחריות לגיבוש תיקוני החקיקה

המכון הישראלי לדמוקרטיה

(ג) איננו מתבסס על עבודה כלכלית משכנעת או על נתונים שאינם נובעים מן השחקנים או מעבודות עבר רחוק. מקריאת הדו"ח נדמה לעתים כי רוב תכליתו הייתה "לשקשק את העץ" ולא לחשוב בצורה כוללנית ומעמיקה על הצרכים הנוכחיים בשוק התקשורת.

במישור העקרוני, הדו"ח איננו מאבחן כלל מהם האינטרסים הציבוריים שעליהם יש להגן באמצעות רגולציית טלוויזיה, ומהו סדר הקדימויות ביניהם ובין תכליות שונות לאסדרה.

הדו"ח אינו מגיע לשום הבהרה נכוחה כיצד יש לאסדר שחקנים דיגיטליים בתחום השידורים לקהל ישראלי – בין אם מדובר בשחקנים ישראליים כמו פרטנר וסלקום או בשחקנים גלובליים כמו נטפליקס, יוטיוב, ופייסבוק. לפיכך, הוא דו"ח שכמעט ואינו צופה פני עתיד.

אבל לענייננו, הנחת הדו"ח היא שכוחות השוק הם המאסדר הטוב ביותר של שוק התוכן העיתונאי. הנחה זו פשוט אינה עומדת במבחן המציאות, במבחן ההיסטוריה או במסננת הספרות המחקרית.

הנחת התחרות משמעה שתחרות בין ערוצים ופלטפורמות שידור, תוביל בהכרח לפלורליזם תוכני. זו הנחה בעייתית הטעונה הוכחה, שאינה נמצאת לא בדו"ח ולא בדברי ההסבר להצעת החוק שלפנינו. התפיסה לפיה הרחבת כמות השחקנים וההיצע בשוק יגרמו לכך ששידורי הערוצים המסחריים, הממומנים מפרסומות, ישקפו את פני החברה הישראלית על כל גווניה וקולותיה, היא תפיסה שאין בה ממש לטווח ארוך. בשוק טלוויזיה קטן, בעידן של הגירת תקציבי פרסום לדיגיטל וסטגנציה בתקציבי פרסום הנוגעת לשווקים משיקים ולהרכב הבעלות בשוק התקשורת – היצע במובן הצר לא בהכרח יוביל למגוון ואפילו לא לשיפור באיכות ומחיר. לערוץ מסחרי יש עניין לקלוע בעיקר לטעם קהל מסוים, וזה – בכל הכבוד, אינו קהל של ימין או שמאל. זהו קהל המושך מפרסמים. האם מדובר על קהל שהוא "כל גווניה וקולותיה" של החברה? בוודאי שלא.

בנוסף, יש לזכור כי שחקנים רבים בשוק הזה ובעלי המניות שלהם, מודעים לתנאים הקשים השוררים בשוק ולהפסדים המצטברים הנגרמים להם ובכל זאת בוחרים להישאר ולפעול בו. זו אינה התנהגות רציונלית במובנה הכלכלי ולכן

נקודות המבחן שלה אינן צריכות להישען על טיעונים כלכליים רציונליים של תחרות, היצע וביקוש בלבד.

לכן, לתפיסתי – עצם העובדה שוועדת פילבר המליצה על מהלכים מסיימים, אין משמעה שמדובר בהכרח במהלכים שנכון לאמצם. (אני מוצאת, לכן, טעם לפגם גם בכך שהצעת הרפורמה בשוק השידורים שפורסמה במסגרת הצעת חוק ההסדרים - מבוססת באופן על המלצות וועדת פילבר, עד כדי כך שאיננה מנוסחת בכלל כמו חקיקה אלא בצורת "העתק הדבק" של המלצות הדו"ח, ועל כך אכתוב בנפרד).

3. קביעת נתח השוק והגדרת התחרות – סעיף 171 (הגדרות), 171 (קביעה ופרסום של נתח שוק), 171 (אסדרה בהתאם לנתח שוק):

הגדרת נתח השוק, שגודלו יהווה את הבסיס לפטור בעל רישיון משידורי חדשות, מחובת הוצאה לתפעול חברת חדשות, מחובות שידור הפקות מקומיות ומחובות סוגה עילית, כ"שיעור הכנסותיו השנתיות של בעל רישיון לשידורי טלוויזיה משידורי פרסומת, מתוך כלל ההכנסות משידורי פרסומת של כלל בעלי הרישיונות לשידורי טלוויזיה, באותה שנת כספים, כפי שפורסם בידי המנהל לפי סעיף 171", היא המקור הראשוני לבעייתיות הקשה שבהצעת החוק.

הגדרה זו לוקה בחוסר ההתבוננות קדימה של ההסדר המוצע בה. **האם באמת ניתן לקבוע את נתח השוק ככזה הנוגע לשוק בעלי הרישיונות בטלוויזיה בלבד?** בעולם שבו תקציבי הפרסום מתחלקים בין טלוויזיה ברישיון לטלוויזיה רב ערוצית, בין אלה לבין אתרים ממוסדים באינטרנט, ובין אלה לבין הפלטפורמות החברתיות – האם ניתן ברצינות לקבוע את גודל השוק רק לפי זה המתחלק בין השחקנים הקיימים? האם אין בכך טמינה של הראש בחול ביחס לגודל השוק, ליכולת ההכלה של מספר השחקנים שיש בו, לנטל המוטל על כל אחד ואחד בו?

יתרה מזאת, האם נתח השוק הוא בכלל התבחין הנכון להגדרת שחקנים בשוק? הרי ניתן לחשוב על תבחינים נוספים, כגון – שידורים ליניאריים מול לא ליניאריים, שידורי "פוש" מול ספריות דיגיטליות, שידורים המועברים דרך רשת האינטרנט מול כאלה שאינם, שידורים שמרכז פעילות החברות המספקות אותם בישראל מול כאלה שאינם, ועוד. הבחירה המודעת להגדיר אך ורק נתח שוק, ואך ורק ביחס לבעלי רישיונות הברודקאסט האחרים, היא מקסם שווא. היא נוחה אך

לא ממצה, והיא מובילה למסקנה העצובה שהצעת החוק שלפנינו למעשה מבקשת, בהשאלה, לאפשר לשחקנים להחליף חדרים אבל כולם ממוקמים על סיפונה של הטיטאניק הטובעת. **במקום לעסוק בסוגיות הבוטות של אסדרה ומיסוי על שחקנים חדשים, אנחנו מחליפים מרחבים רגולטוריים עבור השחקנים הקיימים.**

אחד הכשלים בדו"ח וועדת פילבר הוא היעדר התייחסות מספקת לסוגיית המדידה. בעולם שבו ניתן להשתמש בכלי מדידה מתקדמים ומשוכללים שיאפשרו ניטור לינארי בזמן אמת של כל סוגי השידורים, בעידן שבו יש צורך קריטי במעורבות גדולה יותר של כלל הגורמים יוצרי התוכן האודיו וויזואלי בפעילות וועדת המידורג ובהגברת השקיפות בפעילותה – הבחירה כאן היא לברוח אל נתח השוק של בעלי הרישיונות, המתבסס אך ורק על הכנסות מפרסומת, ללא התייחסות לגודל הקהל או למובחנות של קהל היעד. זאת, ביחוד בעולם שבו שידורים אחרים הופכים תחליפיים לשידורי הברודקאסט המסחרי, בוודאי ובוודאי שתקציבי הפרסום הם תחליפיים בין סוגי מדיה שונים. אין כל סיבה הגיונית להגדיר את נתח השוק, כבסיס לאסדרה ולפטור מחובות, בדרך מעוותת זו.

טוב יעשו חברי הכנסת אם להחליף את שיטת המדידה הקיימת בדרכי מדידה חדשות שבכללן מדידת נתוני התנהגות משתמשים כוללת; יציעו דרכי פעולה קונקרטריות לשיתוף פעולה בין הגופים השונים בשוק ואולי אף יסמיכו את גוף הרגולציה לקבוע מדדים. כל תכנון או תובנה באשר להיתכנות הכלכלית של השוק או של סגמנטים מתוכו תלויים במידה רבה בניטור מדויק והוגן של חלוקת השימושים והצפייה. קביעת נתח שוק של פרסום בקרב בעלי הרישיונות בלבד פשוט מורחת את העניין והיא בעיקר צופה פני עבר.

4. יצירת דרגות של נתח שוק – סעיף 71ח

סעיף 71ח מציע חמש (!) דרגות רגולטוריות לבעלי רישיונות, שכל אחת מהן גוררת סוג אחר של כפיפות למחויבויות. דרגות אלה הן שחקן קטן (ממועד קבלת הרישיון ועד ההפיכה לשחקן יציב), שחקן יציב שיש לו נתח שוק של מעל 10% במשך שלוש שנים, שחקן בינוני שיש לו נתח שוק בין 10% ל- 15%, שחקן בינוני פלוס שיש לו נתח שוק בין 15% לבין 20%, ושחקן גדול ומהותי שיש לו נתח שוק של 20% ומעלה.

מעבר לסוגיית המדידה שנידונה לעיל, אין הסבר מדוע יש צורך בכל הדרגות האלה. וועדת פילבר עצמה הציעה רק שלוש דרגות, ואילו כאן יש אינפלציה לחמש דרגות. אם התפיסה היא של הורדת הנטל הבריורקרטי והרגולטורי, הרי שנעשה כאן ההיפך הגמור. כל דרגה כזאת יכולה לעורר מחלוקות, שינויים, זקקת מנגנוני פיקוח ועוד. בשום מקום לא מצאתי הצדקה מקצועית מדוע הדבר נדרש.

יתרה מזאת, אין הסבר מהו הקשר המהותי בין נתח השוק לבין הנטל הרגולטורי. מדוע מוצדק דווקא בין 15 ל – 20 אחוזים להקים חברת חדשות אך לא להיות מחויבים בהפקה מקומית? על איזו תובנה מקצועית מתבססת קביעה זו? התחושה היא שמדובר בכללים שרירותיים, חסרי ביסוס כלכלי או אחר, שרק יטילו נטל רגולטורי מיותר. **הדבר הנכון, דווקא מנקודת השקפה של הפחתת נטל רגולטורי, הוא להסתפק בשתי דרגות – האחת שבה לא יחולו נטלים רגולטוריים של הפקה מקומית והקמת חברת חדשות, והשניה – שבה יחולו שני אלה.**

החשש, כפי שקיים בכל קביעה שרירותית מעין זו, הוא ששחקנים יבחרו להישאר במדרגה הרגולטורית הנמוכה, וזאת כדי שלא יחויבו בנטלים. אם זהו המצב, ראוי היה לבחון האם נטל ההפקה המקומית והסוגה העילית אינו גבוה מידי לכתחילה. זאת נזכיר, גם וועדת פילבר לא שאלה את עצמה מהו הסכום האופטימלי הכולל שראוי להשקיע בהפקה מקורית ישראלית, אלא בחרה לצלם את המצב הקיים ולעבוד לפיו. מדוע עמדה זו היא בהכרח נכונה? ואם אינה נכונה – אולי דווקא תפיסה מחודשת של הסכום האופטימלי להפקות מקור, ושל מיהות השחקנים שעליהם לשאת בהוצאה זו – היתה צריכה להחליף את המדרגות השרירותיות שבהצעת החוק ואת חישוב נתח השוק המצומצם הנמצא בה?

5. סעיף 71ח(ה): שידורי חדשות למי שאינו מחויב בכך

סעיף 71ח(ה) קובע כי יעל בעל רישיון שבחר לשדר שידורי חדשות על אף שהוא פטור מכך לפי סעיף קטן (א), ועל בעל רישיון שחל עליו האמור בסעיף קטן (ב), יחולו חלק מהוראות לפי חוק זה הנוגעות לשידורי חדשות (פרוט לחובות יקבע בדיוני הוועדה).”

זהו סעיף בעייתי בראש ובראשונה מפני שאינו כולל הסדר ("פירוט ייקבע בדיוני הוועדה") והוא משקף את המהירות, החיפזון והפזיזות שבכל מהלך החקיקה שלפנינו.

המכון הישראלי לדמוקרטיה

מעבר לכך, התפיסה המגולמת בו היא בעייתית. הכוונה לאפשר לכל מי שירצה בכך לשדר חדשות, וזאת ללא כל השקעת מינימום בחדשות, או תנאי איכות וממשל תאגידי כסף כניסה, מתבססת על ההנחה שעליה הסתמכה וועדת פילבר לפיה "בעלי הרישיונות ישקיעו בשידורי חדשות איכותיים ואמינים גם ללא הטלת חובה רגולטורית". זוהי הנחה תמוהה במקרה הטוב וחסרת אחריות רגולטורית במקרה הטוב פחות. עיגון להנחה זו קשה למצוא בספרות או במציאות. הוכחות להפרכתה קיימות בשפע – די להתבונן במערך החוזים הרגולטוריים ותיקוני החקיקה בנוגע לערוצים 2 ו-10 לאורך השנים.

אכן, פלורליזם ומגוון חדשותי הם ערכי יסוד בשוק הרעיונות של חברה דמוקרטית. אבל, ככל שהדברים נוגעים לחדשות ואקטואליה, יחד עם הפלורליזם צריכה להגיע האפשרות לממש עבודה עיתונאית חדשותית שיש בה מינימום של איכות ומקסימום של עצמאות, מקצועית ועניינית. זהו התחום שבו בא לידי ביטוי הצורך המהותי ביותר הן בהגנה על צרכן השידורים הן בהגנה על הדמוקרטיה. לשם כך יש צורך במילוי שני תנאים.

התנאי האחד הוא חוסן כלכלי של גוף המשדר חדשות. כאשר פותחים את השוק לתחרות ללא כל פיקוח, החשש הוא מפני היווצרות של מספר רב של שחקנים חלשים ופגיעה באיכויות המוצר החדשותי באופן רוחבי, כמו גם החמרה של כשלי שוק הנוגעים למוצר החדשותי גם בתנאי תחרות מתונה. גם אם דבר זה עשוי להיות מועיל בשווקים אחרים, הוא איננו מועיל בשוק הייחודי המכונה שוק התוכן העיתונאי. **מספר רב של שחקנים חלשים ופגיעה באיכויות המוצר החדשותי באופן רוחבי הם סכנה גדולה לא פחות מהעדר מגוון ומיעוט תחרות.** גוף חלש איננו יכול לעשות את תפקידו נאמנה בביקורת על השלטון ועל מרחבים חברתיים שונים וקיים חשש משמעותי מפני צנזורה עצמית שלו.

אין צורך להסביר מהו המצב שבו נמצאים השחקנים הקיימים בשוק הברודקאסט, לאחר פיצול ערוץ 2. ייתכן אולי שיש מקום לבצע שינוי עומק בנוגע למספר השחקנים בשוק. אבל החשש שקשה להתעלם ממנו הוא שאין מדובר אך ורק בניסיון להציל את ערוץ 20 כי אם בניסיון לפגוע ביכולות העיתונאיות של שחקני הברודקאסט הקיימים באמצעות החלשתם.

התנאי השני הוא מינימום של השקעה ורף מינימלי של איכות, המתבטאים הן ביכולת להשקיע בתחקירים עיתונאיים ראויים ובהגנה מפני תביעות שהן תוצר

לוואי של תחקירים עיתונאיים רגישים, והן בכפיפות לרשת של כללי אתיקה מקצועית. רק אלה יבטיחו יחדיו כי אכן תיעשה עבודה עיתונאית בעלת משמעות ותרומה לשוק.

לפיכך, לתפיסתי, אין לאפשר למשדר חדש או קטן לשדר חדשות ללא השקעת מינימום. "כפיפות למחצה" לכללים הנוגעים לחדשות גם היא תהיה בעלת השלכות רעות עבור הצרכנים ועבור הדמוקרטיה. יש לבטל את זירוג היתר של נתחי השוק, לאסור על שחקנים קטנים לשדר חדשות אם אינם מוכנים לקחת על עצמם הקמת חברת חדשות, ולחייב שחקנים מעל גודל של 10% בהקמת חברת חדשות בדרך הכוללת את מלוא המחויבויות בהתאם לחוק הרשות השנייה. הסדר כזה ייצור העשרה איכותית של שוק התוכן החדשותי, ולא כניעה פופוליסטית ללחצים.

6. אסדרה של תוכן שיווקי – תיקון סעיף 83:

אני מברכת על קבלת הסתייגותו של ח"כ מיקי רוזנטל ועל ההחלטה להתייחס באופן קונקרטי לסוגיית התוכן השיווקי במשדרים, לאסור עליו בסוגות מסוימות (חדשות ואקטואליה, ילדים, תעודה), לחייב את הסימון הברור שלו ולאפשר למועצת הרשות לקבוע בכללים איסור על פרסום סמוי למוצרים מסיימים.

בהקשר זה אוסיף שתי הצעות:

א. יש צורך לקשור בין משדרים המכילים תוכן שיווקי לבין חוק סיווג וסימון משדרים, כך שמשדר שיש בו תוכן שיווקי יסומן בתוך מערכי ה-ERG ככזה ויאפשר לצופים לבחור שלא לצפות בו. בעידן שבו ניתן לדלג על פרסום גלוי אך לא על תוכן שיווקי, ובהנחה שהתכלית היא הגנה על אוטונומיה של צרכנים לבחור לאלו רמות של פרסום ברצונם להיחשף, נדרשת תוספת זו.

ב. יש צורך להנחות את המועצה לקבוע כללים בנוגע לחשיפת צופים ל"זמן מותג". זמן מותג הוא משך הזמן שבו נחשף צופה לפרסום, גלוי או סמוי, לאותו מוצר או שירות, במשבצת זמן של תכנית. מחקרי שיווק מלמדים כי ההשפעה על הצרכנים היא הרבה ביותר כאשר הם נחשפים במקביל לפרסום גלוי וסמוי באותה משבצת זמן. לפיכך, אם במשדר מסוים יוטמע תוכן שיווקי למוצר כלשהו, יש לאפשר למועצה להגביל את החשיפה אליו בדרך של פרסום גלוי, ולהיפך.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה